

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Код: 2.1.09;

2. Назва: Вища освіта та Болонський процес;

3. Тип: обов'язковий;

4. Рівень вищої освіти: II (магістерський),

5. Рік навчання, коли пропонується дисципліна: 2 (6);

6. Семестр, коли вивчається дисципліна: 3 (11) ;

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3,0 ;

8. Прізвище, ініціали лектора/лекторів, науковий ступінь, посада: Клименко М.О., д.с.-г.н., професор

9. Результати навчання: після вивчення дисципліни студент повинен бути здатним:

- використовувати на практиці при проходженні асистентської практики та у разі роботи на посаді викладача ВНЗ елементи новітніх кредитно-модульних та модульно-рейтингових технологій навчання;
- оцінювати навчальні здобутки студентів з використанням шкали оцінювання ECTS;
- укладати інформаційний пакет

10. Форми організації занять: лекційні заняття, практичні роботи, контрольні заходи (залік), самостійна робота.

11. • Дисципліни, що передують вивченню зазначеної дисципліни: Вступ до фаху, Історія України, Соціологія

• Дисципліни, що вивчаються супутньо із зазначеною дисципліною (за необхідності): Педагогіка та методика викладання у вищій школі, Іноземна мова;

12. Зміст курсу: 1. Історія ступеневої освіти. 2. Національна доктрина розвитку освіти. 3. Стан реалізації ступеневої освіти в Україні. 4. Стратегічні та тактичні аспекти реформування вищої освіти. 5. Стратегія і її роль в реформуванні вищої освіти. 6. Порівняльна характеристика навчальних планів підготовки фахівців по спеціальності „Екологія та охорона навколишнього середовища” у ВНЗ світу. 7. Особливості навчання у вищій школі. 8. Стратегія і тактика в реформуванні наукових досліджень студентів. 9. Стратегія і тактика покращення самостійної роботи студентів-екологів. 10. Організація вивчення студентами іноземних мов. 11. Шляхи покращення підготовки фахівців екологів. 12. Екологізація освіти в Україні. 13. Вдосконалення екологічної освіти і виховання в Україні.

13. Рекомендовані навчальні видання:

1. Клименко М.О. Стратегія і її роль в реформуванні вищої освіти в Україні: Навчальний посібник. – Рівне: ТзОВ «Овід», 2005. – 210 с.
2. Болонський процес у фактах і документах / Упорядники Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Київ – Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім.В.Гнатюка, 2003. – 52 с
3. Вища школа України і Болонський процес: Навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
4. Журавський В.С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. / В.С. Журавський., М.З. Згуровський – К.: ЮЦ “Видавництво “Політехніка”, 2003. – 200 с

14. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

18 год. лекцій, 12 год. лабораторних робіт, 60 год. самостійної роботи. Разом – 90 год.

Методи: інтерактивні лекції, елементи проблемної лекції, індивідуальні завдання, впровадження ділових та рольових ігор, кейс-методів, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання, використання мультимедійних засобів.

15. Форми та критерії оцінювання:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль (80 балів): тестування, опитування, модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль: залік в кінці 8 семестру.

16. Мова викладання: українська

Завідувач кафедри

М.О. Клименко, д.с.-г.н., професор

DESCRIPTION OF THE EDUCATIONAL SUBJECT

1. Code: 2.1.09;

2. Title: Higher education and the Bologna process.

3. Type: compulsory.

4. Higher education level: the 2nd (Master's degree),

5. Year of study when the discipline is proposed: 2 (6).

6. Semester when the discipline is studied: 3 (11).

7. Number of established ECTS credits: 3.0.

8. Surname, initials of the lecturer / lecturers, scientific degree, position: Klymenko M.O., Doctor of Agricultural Sciences, professor.

9. Results of studies: after having studied the discipline the student must be able:

- to use in practice elements of the latest credit modular and modular rating technologies of training when passing the junior lecturer's practice and in the case of work as an instructor of higher educational institutions ;
- to assess students' learning outcomes using the ECTS grading scale;
- to compile an information package.

10. Forms of organizing classes: lectures, practical works, control activities (test), independent work.

11. • Disciplines preceding the study of the specified discipline: introduction to the specialty, history of Ukraine, sociology.

• Disciplines studied in conjunction with the specified discipline (if necessary): Pedagogy and teaching methods at higher school, Foreign language.

12. Course contents: 1. History of degree education. 2. National doctrine of education development. 3. The state of implementing degree education in Ukraine. 4. Strategic and tactical aspects of higher education reform. 5. Strategy and its role in reforming higher education. 6. Comparative characteristic of curricula for experts in the specialty "Ecology and environmental protection" in the universities of the world. 7. Features of studying in higher school. 8. Strategy and tactics in reforming student research work. 9. Strategy and tactics for improving the independent work of the ecology department students. 10. Organization of studying foreign languages by students. 11. Ways to improve the training of experts in ecology and environmental protection. 12. Ecologization of education in Ukraine. 13. Improvement of ecological education and training in Ukraine.

13. Recommended educational editions:

1. Klymenko M.O. Strategy and its role in reforming higher education in Ukraine: teaching manual. – Rivne: LLC "Ovid", 2005. –210 p.
2. Bologna process in facts and documents / Authors: Stepko M.F, Boliubash Ya.Ya., Shynkaruk V.D., Grubinko V.V., Babyn I.I. – Kyiv –Ternopil: Publ. house of the TSPU named after V.Gnatiuk, 2003. – 52 p.
3. Higher school of Ukraine and the Bologna process: teaching. manual. – Ternopil: Educational book. – Bohdan, 2004. – 384 p.
4. Zhuravskiy V.S. Bologna process: the main principles of entry into the European space of higher education. / V.S. Zhuravskiy, M.Z. Zgurovskiy. – K. : YuTs "Publishing house "Polytechnic ", 2003. – 200 p.

14. Planned types of educational activities and teaching methods:

lectures – 18 hours, laboratory works – 12 hours, independent work – 60 hours. Total – 90 hours.

Methods of teaching: interactive lectures, problem lecture elements, individual tasks, implementing business and role games, case methods, individual and group research tasks, using multimedia presentations.

15. Forms and assessment criteria:

The assessment is carried out on a 100-point scale.

Current control (80 points): testing, questioning, modular control works.

Final control: **test** at the end of the 8th semester.

16. Language of teaching: Ukrainian.

Head of the department,
Doctor of Agricultural Sciences, professor

M.O. Klymenko

Переклад виконав П.І.Мігірін

Національний університет
водного господарства
та природокористування